

**Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego
im. Emanuela Ringelbluma**

**Inwentarz Zespołu Rada Starszych w Częstochowie
Sygn. 213**

Opracowała mgr Magdalena Siek

Warszawa 2009

Wstęp

9 kwietnia 1941 r. na mocy rozporządzenia Stadthauptmanna z 7 kwietnia utworzono getto. Powstało ono we wschodniej, najstarszej części miasta. Rozciągało się wokół placu im. Ignacego Daszyńskiego (dawniej Nowy Rynek) i Starego Rynku. Od zachodu ograniczała je linia torów kolejowych, od wschodu rzeka Warta, od południa ulice Fabryczna, Narutowicza i Strażacka, od północy ulice Kawia, Kiedrzyńska i Jaskrowska. W getcie przebywała ludność żydowska z Częstochowy, Łodzi, Płocka i Krakowa. Duży napływ ludności żydowskiej z okolicznych miasteczek i osad zaznaczył się od maja 1942 r. m.in. z Krzepic, Olsztyna pod Częstochową, Przyrowa, Janowa, Mostowa. Masowe przesiedlenia do większych gett powodowało znaczne spauperyzowanie miejscowej ludności. W kwietniu 1941 r. getto liczyło ponad 35 tysięcy osób, w okresie zaś poprzedzającym jego likwidację ok. 48 tysięcy osób. Mieszkańcy getta pracowali głównie na potrzeby przemysłu zbrojeniowego. Warsztaty rzemieślnicze stworzono m.in. w pomieszczeniach fabryki „Metalurgia” przy ul. Krótkiej 16. Podobnie jak w innych gettach GG, w getcie częstochowskim miała miejsce w maju 1942 r. krwawa akcja przeciwko lewicowym działaczom politycznym, społecznym i kulturalnym. Zamordowano ok. 50 osób.

Likwidacja getta rozpoczęła się 22 września 1942 r. w tymże dniu mieszkańców północno-zachodniej części getta poddano selekcji. Miejscem koncentracji i selekcji był plac im. I. Daszyńskiego. Młode, zdolne do pracy osoby kierowano fabryki „Metalurgia”, pozostałych formowano w kolumny i pod konwojem policji pędzono na stację kolejową. Specjalny pociąg, składający się z 60 wagonów, w których stłoczono ok. 8 tysięcy osób, skierowanych do ośrodka zagłady w Treblince. Kolejne transporty odchodziły do Treblinki w dniach 22, 23, 25, 26, 28, 29 września, 1, 2, 4, 5, 6, 7, i 8 października. Na śmierć deportowano ok. 40 tysięcy osób, zabito na miejscu ok. 2 tysiące, w tym rozstrzelano 188 pensjonariuszy domu starców i dzieci. Ofiary pogrzebano w przygotowanych uprzednio grobach przy ul. Kawiej. Około 2 tysiące osób zdołało ukryć się lub uciec. Pozostali przy życiu Żydzi zostali skoszarowani w obozie pracy przymusowej - w Judischer Zwangsarbeitslager, zwanym potocznie "małym gettem". "Małe getto" zostało zlokalizowane w części dawnego getta, w najstarszej części miasta o wąskich, nie skanalizowanych uliczkach. Od północy ograniczała je ul. Jaskrowska, od południa ul. Mostowa, od zachodu chodnik ul. Senatorskiej, a od wschodu ul. Nadrzeczna. Otoczono je zasiekami z drutu kolczastego. Część więźniów pracowała w obozie w warsztatach rzemieślniczych, większość wyprowadzano pod eskortą do pracy w fabrykach przemysłu zbrojeniowego firmy "Hasag". 4 stycznia 1943 r. na rozkaz komendanta Schupo Paula Degenhardta kordony niemieckiej policji otoczyły małe getto. Rozpoczęła się łapanka. Chwymano wszystkich nie zatrudnionych,

głównie kobiety, starców i dzieci. Zgromadzono ich na Rynku Warszawskim. Tam dokonywano selekcji. Wybranych na stracenie odprowadzano do budynku, w którym mieścił się sklep rzeźniczy. W momencie, kiedy Niemcy zamierzali zamknąć w nim grupę młodych Żydów, dwóch z nich zdecydowało się na desperacki czyn. Mendel Fiszlewicz, uciekinier z Trebłinki, rzucił się z pistoletem w rękę na oficera Schupo Feliksa Rohna. Drugi Izaak Feiner skoczył z nożem na funkcjonariusza Schupo Bruno Soparta. Zamach nie powiódł się. Obydwaj zamachowcy zostali zabici na miejscu. Bezpośrednio po tym rozstrzelano 25 osób, a 300 wysłano do tzw. wsi żydowskiej, wtórnego getta, utworzonego w Radomsku, a stamtąd do Trebłinki. W obozie wzrastał ruch oporu, ale też mnożyły się ofiary. W marcu 1943 r. hitlerowcy wykryli bunkier, w którym znajdowało się sześciu członków podziemnej organizacji. Rozstrzelano ich na cmentarzu żydowskim.

W pierwszych miesiącach 1943 r. rozeszły się pogłoski, o umożliwieniu niektórym Żydom wyjazdu do Palestyny. Rada Starszych przystąpiła na polecenie Niemców do rejestracji chętnych. 20 marca zorganizowano zbiórkę na Rynku Warszawskim. Do stawienia się na miejscu wezwano również inteligentów: lekarzy, prawników i inżynierów. Na Rynku zebrało się około sto pięćdziesiąt osób m.in. przewodniczący Rady Starszych Leon Kopiński i członkowie Rady. Na rozkaz ustawiono się szóstkami i wymaszerowano ul. Warszawską w kierunku placu Daszyńskiego. W pobliżu stały policyjne samochody. Ofiary rozstrzelano na cmentarzu żydowskim. 26 czerwca Niemcy nastąpiła ostateczna likwidacja „małego getta”. Odbyła się nowa koncentracja i selekcja mieszkańców obozu na Rynku Warszawskim. Ofiary rozstrzelano na cmentarzu żydowskim. Z końcem czerwca 1943 r. małe getto przestało istnieć.

Po zlikwidowaniu "małego getta" pozostało przy życiu około 3900 Żydów. Skierowano ich do "Hasagu". Tylko nieliczni pozostali na "placówkach" w Schupo i w pomieszczeniach przy ul. Garibaldięgo. Do koncernu "Hasag" w Częstochowie włączono kilka większych zakładów przemysłowych, m.in. fabryki "Peltzery" i "Wartę" oraz hutę "Raków". Otrzymały one niemieckie nazwy: "Hasag-Apparatebau", "Hasag-Warthewerk" i "Hasag-Eisenhutte" Obóz Pracy „Hasag-Apparatenbau” został założony 22 września 1942 r. Mieścił się na przedmieściu Stradom. W obozie przebywali Żydzi z Polski, Niemiec i Austrii- przeciętnie 3100 osób, przez obóz przeszło około 6 tysięcy osób. Więźniowie pracowali w fabryce amunicji i w transporcie. W nocy z 19 na 20 lipca 1943 r. odbyła się selekcja. Wybrano około 300 osób. Umieszczono je w piwnicach tzw. kolonii w pobliżu fabryki. Następnego dnia funkcjonariusze Schupo przywieźli do „kolonii” około 100 osób. Byli to Żydzi zatrudnieni na placówkach w mieście i żydowscy policjanci z rodzinami. Tego samego dnia wszystkich uwięzionych wywieziono na cmentarz żydowski i tam rozstrzelano. Ostateczna likwidacja obozu nastąpiła 16 stycznia 1945r., więźniów wywieziono w nie

ustalonym kierunku. Obóz Pracy Hasag-Pelzery założono w czerwcu 1943 r. Przebywali w nim Żydzi z Polki, Niemiec, Austrii i Czech. Przez obóz przeszło ok. 7 tysięcy osób. Miesięcznie umierało ok. 15 osób. Podczas likwidacji obozu w styczniu 1945 r., część więźniów wywieziono do Rzeszy. Hasag-Raków mieścił się na terenie huty „Raków”. Przebywało w nim ok. 1000 Żydów z Polski i Słowacji. W obozie Hasag-Warta przebywało 4 tysiące Żydów z Polski, Czechosłowacji Niemiec i Węgier. W ostatnich miesiącach okupacji wzrosła ogromnie ilość żydowskich robotników w "Hasagu". Przywiezieni zostali Żydzi z Łodzi, Płaszowa, Skarżyska-Kamiennej i innych miejscowości, zagrożonych na skutek zbliżania się frontu wschodniego. W lipcu 1944 r. dowódca policji bezpieczeństwa i służby bezpieczeństwa w Generalnej Guberni wydał rozkaz podległym jednostkom policji rozstrzelania więźniów i Żydów w razie konieczności opuszczenia danego terenu. W Częstochowie rozkaz ten nie został wykonany. Błyskawiczne postępy ofensywy wojsk radzieckich w styczniu 1945 r. zmusiły Niemców do niespodziewanie szybkiej ucieczki. Ostatecznie obozy "Hasagu" przestały istnieć 17 stycznia 1945 r. Ocalało 5200 osób, w tym większość przewieziona tam w ostatnich miesiącach z innych miast.

Judenrat częstochowski został powołany do życia 16 września 1939 r. Początkowo powstało w Częstochowie 6-osobowe przedstawicielstwo ludności żydowskiej, a wkrótce 24-osobowa Rada Żydowska z przewodniczącym Leonem Kopińskim na czele. W skład Rady wchodził m.in. adwokaci J. Gitler, Z. Rotbart i Sz. Pohorille oraz dawny lekkoatleta Bernard Kurland. Na żądanie niemieckich władz i instytucji Judenrat był zobowiązany dostarczać odpowiednie kontyngenty robotników. Jego władza dotyczyła trzech grup trzech grup problemów: 1. wykonywanie zarządzeń niemieckich tj. dostarczenia robotników, zbieranie kontrybucji, współdziałanie w przesiedleniach, 2. administracja getta i 3. opieka społeczna. Radę oficjalnie wybierali Żydzi, ale o jej składzie decydował stadthauptmann Richard Wendler.

Judenratowi podporządkowano Służbę Porządkową, na której czele stał Maurycy Gelster. Podporządkowanie to nie było pełne. W najbardziej drażliwych przypadkach musiała ona spełniać polecenia policyjnych władz niemieckich. Służbę wyposażono w pałki, nie miała broni palnej. Poza utrzymaniem porządku na terenie getta dokonywała rekwizycji, doprowadzała do punktów zbiorczych robotników przymusowych, eskortowała przesiedleńców, a w dniach deportacji brała w niej aktywny udział. Członkowie SP pracowali na tych samych zasadach, co urzędnicy Judenratu, otrzymywali zwiększone racje żywnościowe, nie pobierali natomiast pensji.

Akta dotyczące Częstochowy w innych archiwach:¹

Akta Delegatury Rządu na Kraj w Archiwum Akt Nowych w Warszawie posiada m.in. kartoteki dotyczące getta w Częstochowie

Archiwum Państwowe w Częstochowie- najcenniejsze materiały z okresu wojny znajdują się w Aktach miasta Częstochowy z lat 1304-1945 (zespół nr1)- m.in. różne dane i sprawozdania statystyczne, wykazy przedsiębiorstw, rejestry Żydów przesiedlonych z innych miast w latach 1940-41, zezwolenia na przeniesienie się do Krakowa, wykaz przepustek dla Żydów na wyjście z getta w latach 1941-42, sprawy kenkart, wykazy urodzeń, małżeństw i zgonów, a także listy płac dla Żydów. W Starostwie Miejskim w Częstochowie z lat 1939-45 (Stadthauptmannschaft Tschenstochau, zespół nr 4)- informacje o utworzeniu getta, spaleniu synagogi, dewastacji cmentarza, konfiskaty mienia stowarzyszenia kobiecego „Ezra”, działalności Rady Starszych i Służby Porządkowej, przesiedlenia. W Niemieckim Zakładzie Karnym w Częstochowie z lat 1939-44 (zespół nr 47) znajduje się kilkadziesiąt teczek osobowych osób pochodzenia żydowskiego, skazanych za różne „przestępstwa” na śmierć, areszt lub osadzenie w obozie koncentracyjnym. Zbiór afiszy i plakatów 1939-45- zespół nie jest jeszcze opracowany. Biuro Dewizowe w Częstochowie 1939-45 (zespół nr 315)- korespondencja dotycząca żydowskich przedsiębiorstw pod zarządem powierniczym, prośby o zgody na przesyłki pieniężne dla potrzebujących. Polski Komitet Opiekuńczy 1940-45 (zespół nr 15)- korespondencja w sprawach pomocy dla Żydów. Sąd Obwodowy w Dobrodzieniu do 1945 (zespół nr 584)- 2 tomy dokumentów w sprawach wystąpienia ze wspólnot wyznaniowych. Ze względu na stosunkowo skąpy zasób archiwalny z lat wojny, na znaczeniu zyskują materiały powojenne, m.in. Zarządu Miejskiego i Miejskiej Rady Narodowej w Częstochowie z lat 1945-50 (zespół nr 2), np. sprawozdania sytuacyjne, rejestracja stowarzyszeń, akta dotyczące zbrodni wojennych, grobów wojennych i ekshumacji, spraw własnościowych: Starostwa Powiatowego Częstochowskiego 1945-50 i Rejonowego Urzędu Likwidacyjnego w Częstochowie 1945-51.

Porządkowanie

Jednostki 1-105 zostały zdigitalizowane w pierwotnej formie uporządkowania. Dlatego ówczesny układ akt zasadniczo nie został naruszony, z wyjątkiem jednostek nr 7 i 23, które zostały częściowo połączone. Z jednostki nr 2 wyodrębniony został wykaz imienny pracowników firmy cukierniczej

---

¹ Na podstawie: A. Skibińska, *Źródła do badań nad Zagładą na okupowanych ziemiach polskich*,. Przewodnik archiwalno-bibliograficzny, Warszawa 2007.

(obecnie jednostka 107). W zespole znajdują się głównie dokumenty dotyczące Żydowskiej Służby Porządkowej: akta personalne pracowników, korespondencja, plany pracy, księgi wydarzeń. Niewielką część zajmują akta Referatu Statystycznego i Wydziału Handlowo-Rzemieślniczego Rady Starszych a także wykazy imienne osób skierowanych do obozów pracy, pracujących w schopach. Układ akt jest tematyczny i chronologiczny.

Bibliografia:

Obozy hitlerowskie na ziemiach polskich 1939-1945, Warszawa 1979
Skibińska A., *Źródła do badań nad zagładą Żydów na okupowanych ziemiach polskich. Przewodnik archiwalno-bibliograficzny*, Warszawa, 2007.
Tomaszewski J., *Najnowsze dzieje Żydów w Polsce*, Warszawa 1993

Wykaz skrótów:

b. d.-	bez daty
j. franc.-	język francuski
j.-	jednostka
l.-	luźne
lit.-	litery
mps-	maszynopis
mps pow.-	maszynopis powielany
j. niem.-	język niemiecki
j. pol.-	język polski
rkps-	rękopis
rkps pow.-	rękopis powielany
s.-	stron

Przegląd zawartości inwentarza:

- I. Judenrat - Referat Statystyczny - j.1-7
- II. Korespondencja - j. 8-10, 12-13, 105
- III. Wykazy imienne więźniów obozów pracy - j. 22-23
- IV. Żydowska Służba Porządkowa - plany pracy i księgi wydarzeń – j.11, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 26, 27
- V. Żydowska Służba Porządkowa – akta personalne - j. 25, 28-104
- VI. Żydowska Służba Porządkowa- instrukcje, zarządzenia, obwieszczenia - j. 16, 18, 24

Inwentarz Zbioru Rada Starszych w Częstochowie 1940-1942

1. Akta organizacyjne. Wydział Administracyjny- Referat Statystyczny.
II Rocznik Statystyczny (Tom I).
1940, rkps, rkps pow., mps, mps pow., j. niem., j. pol.,
poszyt, s. 109
2. Akta organizacyjne. Wydział Administracyjny- Referat Statystyczny.
II Rocznik Statystyczny (Tom II).
1940, rkps, rkps pow., mps, mps pow., druk, j. niem., j.
pol., księga oprawna, s. 284
3. Akta organizacyjne. Wydział Administracyjny-Referat Statystyczny.
II Rocznik Statystyczny (Tom III).
1940 r., rkps, rkps pow., mps, mps pow., druk, j. niem., j.
pol., księga oprawna, s.455
4. Akta organizacyjne. Wydział Administracyjny-Referat Statystyczny.
II Rocznik Statystyczny, XIII Komisja Rozjemcza.
1940 r., rkps pow., mps, mps pow., księga oprawna, s. 31
5. Akta Organizacyjne. Wydział Rejestracji i Statystyki.
Wykaz imienny mieszkańców Częstochowy.
b. d., mps, j. niem, l., s. 12
6. Akta Organizacyjne.
Wykaz imienny osób, które dostarczyły narzędzia pracy.
marzec- lipiec 1940 r., mps, j. niem., l., s. 50
7. Akta Organizacyjne.
Wykaz imienny osób, które dostarczyły narzędzia pracy i zostały
zatrudnione w schopach.²
kwiecień 1940, mps, j. niem., l., s. 142
8. Akta organizacyjne. Wydział Handlowo-Rzemieślniczy.
Korespondencja.
styczeń- wrzesień 1941, rkps, mps, j. niem., j. pol., l., s.58
9. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Korespondencja.
styczeń- 1941-wrzesień 1942, rkps, mps, mps pow., j.
niem., j. pol., l., s.140
10. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa
Meldunki, przepustki, korespondencja, raporty, regulamin

---

² Teczki nr 7 i 23 zostały częściowo połączone.

- służbowy, protokoły przesłuchań, podania.
1940-1942, rkps, mps, druk, j. jidysz, j. niem., j. pol., l., s.
187
11. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Plan służby (brudnopis).
październik- grudzień 1941, rkps, druk, j. niem., j. pol.,
poszyt, s. 126
12. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Korespondencja, protokoły, podania, wykaz imienny członków
Służby,
1941-1942, rkps, mps, mps pow., j. niem, j. pol., l., s. 65
13. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Listy kontrolne osób oddanych pod nadzór Żydowskiej Służby
Porządkowej.
1941-1942, rkps, mps, druk, j. pol., l., s. 36
14. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Plan służby.
wrzesień-grudzień 1941, rkps, druk, j. niem., j. pol.,
poszyt, s. 124
15. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Księga wydarzeń.
czerwiec-sierpień 1942, rkps, druk, j. pol., poszyt, s. 197
16. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Instrukcja Stadthauptmana Wendlera dla Żydowskiej Służby
Porządkowej.³
22.04.1941, mps pow., j. niem., j. pol., l., s.18
17. Akta organizacyjne. Żydowska Służba porządkowa.
Plan służby.
czerwiec-sierpień 1942, rkps, druk, j. niem., j. pol., poszyt,
s. 117
18. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Zarządzenie o odpowiedzialności dyscyplinarnej i postępowaniu
dyscyplinarnym przeciwko urzędnikom Rady Starszych.
31.03.1941, mps, j. pol., poszyt, s. 14
19. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Plan służby.
lipiec-sierpień 1941, rkps, druk, j. niem., j. pol., posyt, s.

---

³ 2 egzemplarze.

20. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Plan służby.
sierpień-październik 1941, rkps, druk, j. niem., j. pol.,
poszyt, s. 115
21. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Plan służby (brudnopis).
sierpień-październik 1941, rkps, druk, j. niem., j. pol.,
poszyt, s. 113
22. Akta organizacyjne.
Wykaz imienny osób skierowanych do obozu pracy.
1940, mps, j. niem., l., s. 42
23. Akta organizacyjne.
Wykaz imienny osób skierowanych do obozu pracy.⁴
1940, mps, j. niem., l., s. 58
24. Akta organizacyjne.
Obwieszczenia i zarządzenia władz niemieckich dotyczące
ludności żydowskiej.
1940-1945, mps, mps pow., j. niem., j. pol., l., s. 46
25. Akta personalne.
Meldenkarte i Arbeitsausweis na nazwisko Hercberg Jerzy, dwie
przepustki na nazwisko Lipiński Idel, Ausweis na nazwisko Jarząbek
Fajwel, kartka żywnościowa.⁵
1940-1942, rkps, mps, druk, j. niem., j. pol., l., s. 18
26. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Plan służby.
sierpień-wrzesień 1942, rkps, druk, j. niem., j. pol., poszyt,
s. 122
27. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Księga wydarzeń.
maj 1941- styczeń 1942, rkps, druk, j. pol., poszyt, s. 305
28. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Altman Binem.
1940-1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., l., s. 7
29. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Ajzykowicz Srul.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., l., s. 5

---

⁴ Teczki nr 7 i 23 zostały częściowo połączone.

⁵ 2 fotografie

30. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Altman Szyja.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., l., s. 9
31. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Amsterdam Mejlich.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., l., s. 6
32. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Bieda Szmul.
1940, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., l., s. 6
33. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Biber Hersz.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., l., s. 9
34. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Bonchart Hersz-Mordka.
1939-1940, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., l., s. 10
35. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Brand Izaak.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., l., s. 6
36. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Częstochowski Szlama-Józef.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
37. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Dorfman Daniel.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 9
38. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Fiszpan Abram.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
39. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Frajermauer Chaim.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
40. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Frydman Wolf.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
41. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Fryszler Abram.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 11
42. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Fryszler Mordka.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5

43. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Futerko Mendel.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
44. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Galster Jerzy.
1934, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 10
45. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Gelber Aba.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
46. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
German Aron-Chaim.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
47. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Goldberg Aron-Mordka.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
48. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Goldszajder Adolf.
1921, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7
49. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Gotajner Szlama.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 10
50. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Gotlib Wolf.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
51. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Granek Majer.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
52. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Gruszka Abram.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
53. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Gutman Majer.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
54. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Herszberg Icek.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
55. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Herszlikowicz Markus.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
56. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Jakubowicz Lajb.

- 1937-1938, 1940, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol.,
poszyt, s. 8
57. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Jakubowicz Herszlik.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
58. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Kasriel Jakub.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
59. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Kielczygłowski Wolf.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7
60. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Klajner Icek.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
- 60a. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Kon Lajb.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
61. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Kozusznikow Józef.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
62. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Koplewicz Abram.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
63. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Kurland Chaim.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
64. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Lando Jakób-Hersz.
1938-1939, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
65. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Libgot Rywen.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
66. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Lisoprawski Moszek-Mordka.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
67. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Mandelbaum Jakub.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
68. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Margulies Szulim.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7

69. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Mordkowicz Icek.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 10
70. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Nirenberg Icek.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 9
71. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Nutkiewicz Abram.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
72. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Offner Henryk.
1939, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7
73. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Opatowski Mordka.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
74. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Prejzerowicz Icek.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7
75. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Przyrowski Moszek.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
76. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Pytel Jakub.
1925, 1942, rkps, mps, mps pow., j. franc., j. pol., poszyt,
s. 8
77. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Rafałowicz Benjamin.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 10
78. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Rajch Henoch-Israel.
1935, 1942, rkps, mps, mps pow., j. niem., j. pol., poszyt,
s. 9
79. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Rajch Józef.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
80. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Rajcher Jakub.
1942, rkps, mps, mps pow., j. niem., j. pol., poszyt, s. 6
81. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Rajzman Hersz.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6

82. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Reicher Wolf.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
83. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Roman Moszek.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, S. 5
84. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Rostowski Uszer.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7
85. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Rozenbaum Josek.
1939, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 9
86. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Rozenal Ignacy.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
87. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Srebrnik Eziel.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
88. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Ruziewicz Dawid.
1942, rkps, mps, mps pow., j. niem., j. pol., poszyt, s. 10
89. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Szancer Jakub-Hirsch.
1941, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
90. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Szapsiewicz Dawid (fragment).⁶
1942, s.4
- 90 a. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Szczekacz Moszek.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
91. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Szpikulitzer Abram.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 5
92. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Sztajnhard Abram.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
93. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Szternberg Mordka.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7

---

⁶ Sama okładka.

94. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Szybel Dawid.
1942, rkps, mps, mps pow., j. niem., j. pol., poszyt, s. 6
95. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Swifeld Eljakum.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
96. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Suszek Kasriel.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7
97. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Woźnica Machel.
1938, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7
98. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Tauziewicz Hersz.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
99. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Wajnryb Mordka.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
100. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Wajs Wulf.
1941, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 7
101. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Winer Abram.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 9 +fotografia
102. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Ufner Lejbuś.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
103. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Zajdman Lewek.
1929, 1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 6
104. Akta personalne. Pracownicy Żydowskiej Służby Porządkowej.
Żydewicz Herman.
1942, rkps, mps, mps pow., j. pol., poszyt, s. 8
105. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.
Korespondencja.
1936, 1938, 1942, rkps, mps, j. pol., l., s. 9
106. Akta organizacyjne. Kuchnia.⁷
Wykaz imienny osób korzystających z kuchni?
b. d., mps, j. niem., l., s.2

---

⁷ Niezdigitalizowane.

107. Akta organizacyjne.
Wykaz imienny pracowników firmy cukierniczej.
1941, mps, rkps, j. niem., l., s. 4.
108. Akta organizacyjne. Żydowska Służba Porządkowa.⁸
Ewidencja nałożonych kar.
b. d., rkps, j. pol., poszyt, s. 32.

---

⁸ Niezdigitalizowane.